

*Miljković, I.*¹

stručni rad

VAŽNIJE SORTE JAGODA

Selekcioneri jagoda obdaruju nas gotovo svake godine s više novih gospodarski vrijednih sorti. Selekcija jagoda najviše se provodi u Kaliforniji, Italiji, Francuskoj, Nizozemskoj, Njemačkoj i Češkoj, a usmjerena je osim na proizvodnju novih sorti koje obilno rode i daju dobru kvalitetu plodova, još na otpornost prema bolestima i štetočincima, zahtjevima prema uvjetima proizvodnog prostora, što pored odnosa prema fotoperiodu uključuje i otpornost spram hladnoće i suše. U voćarstvu se najbrže mijenja sortiment jagoda, jer nove selekcije potiskuju stare lošije sorte. Ovdje želimo naglasiti da se sorte jagoda u odnosu na fotoperiod dijele na sorte kratkog dana, sorte dugog dana i sorte koje su indiferentne na dužinu dana, tj. trajanje osvjetljenja. Potom sorte dijelimo na jednorodne koje u tijeku godine daju samo jedan rod i mjesečarke (remontane) koje rode više puta godišnje, odnosno od svibnja do jeseni i puzeće, koje imaju relativno malo značenje. U odnosu na vrijeme dozrijevanja dijelimo ih na: vrlo rane, rane, srednje rane i kasne sorte. U uzgoju je proširen velik broj sorata. Sortne liste za jagodu se često mjenjaju. U uzgoju su najviše proširene slijedeće sorte: *Addie*, *Adria*, *Alba*, *Aromas*, *Bisalta*, *Darselect*, *Demetra*, *Elsanta*, *Gorella*, *Iddea*, *Marmolada*, *Maya*, *Miss*, *Onda*, *Pajaro*, *Paros*, *Patty*, *Queen Elisa*, *Raurica*, *Rubea*, *Roxana*, *Seascape*, *Tethis* i *Tudla*.

Ovdje donosimo, u nas po prvi put, opis najnovijih sorti jagoda, koje su bile podvrgnute istraživanjima u voćarskim institutima Italije, a rezultati tog rada su objavljeni 2003. godine.

To su sorte: *Adria*, *Aromas*, *Bisalta*, *Darselect*, *Demetra*, *Maya*, *Patty*, *Rubea*, *Rubea*, *Roxana* i *Seascape*. Od svih opisanih sorti u ovom članku samo su sorte *Aromas*, *Bisalta* i *Seascape* mjesečarke ili remontane. Sve ostale su jednorodne.

ADDIE

Talijanska je sorta prikladna za sjeverno uzgojno područje i to kako na otvorenom polju tako i u zatvorenom prostoru, tj. u tunelima pod plastikom. Razvija srednje bujne i široke busenove, s velikim nazubljenim tamnozelenim listovima. Vrlo dobro rodi. Plod je srednje velikog pravilnog stožasto-scolika oblika s

¹ *prof. dr. sc. Ivo Miljković*

Addie

naznačenim rebrima ili djelom spljošten.

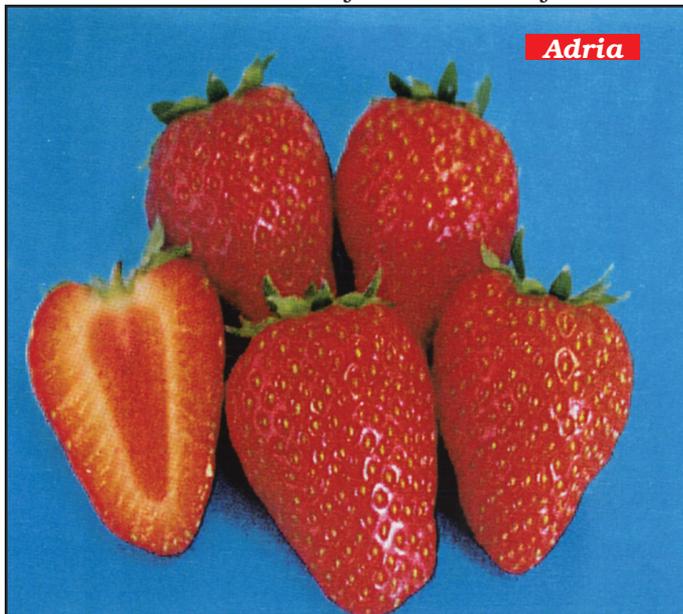
Površina ploda je lijepo svijetlacava intenzivno crvene boje. Meso je čvrsto, crveno-narančasto, slatko, kiselkasto i aromatično, dobrih organoleptičkih svojstava. Plodovi rano dozrijevaju. Biljka je osjetljiva na visoke temperature, sivu trulež (*Botritis*), pepelnicu (*Oidium*) i bolesti korijenova sustava.

ADRIA

Sorta je proizvedena 1995. godine križanjem između sorti *Miss x Granda*. Nakon testiranja u pokusnim voćnjacima, sorta je puštena u promet 2003. godine. Sorta je srednje bujnog jednoličnog rasta i vrlo rodna. Ima prelazni habitus busena i srednju obraslost lišćem. List je eliptično-izdužena oblika, srednje veličine, nazubljen, srednje svijetlacave svijetlo-zelene boje i bez palistića. Cvate kasno, odnosno u isto vrijeme kada i sorta *Idea*. Cvijetovi su u istoj visini kao i listovi, a imaju 5 do 8 latica okruglastog oblika. Vjenčić je srednje velik. Plod je srednje velik, stožasta pravilna oblika, u osnovi lagano zatupljen, svijetlacavo (srednje briljantne) crvene boje.

Meso je crveno, vrlo konzistentno, sa slabom izraženim srcem (sredinom), srednje slatko, srednje kiselo i srednje aromatično. Plodovi dozrijevaju kasno (jedan dan poslije sorte *Idea*).

Adria

Usporedbom sa sortom Idea ima niz prednosti. Dok je prosječna masa ploda u sorte Idea 20,7 grama dotle sorta Adria ima prosječnu masu 24,1 gram. Konzistenca sorte Idea iznosi 390 g, a sorte Adria 508 g. Osim toga plodovi sorte Adria sadrže više antioksidanasa od plodova sorte Idea. Obje su sorte podjednako rodne. Ova je sorta prikladna za sjeverno tj. kontinentalno uzgojno područje. Opoćenito uzevši sorta se odlikuje nizom dobrih osobina, pa joj čak odgovaraju glineno-karbonatna tla koja nisu fumigirana. Adria je nova vrlo cijenjena sorta koja zaslužuje veliku pažnju u daljnjem uzgoju sorti kasnijeg dozrijevanja.

AROMAS

Sorta je proizvedena u Kaliforniji 1991., a puštena u komercijalnu proizvodnju 1994. Odlikuje se srednje bujnim rastom i oblinom rodnošću. Plod je srednje veličine stožastog oblika i lijepe svijetlucave intenzivno crvene boje. Meso je čvrsto lijepe svijetlocrvene boje, aromatično i dobrog okusa, pa dobiva dobre ocjene na osnovi organoleptičkih istraživanja. Cvate od proljeća do jeseni pa tako i plodovi dozrijevaju od proljeća do jeseni. Za razliku

od ostalih sorti mjesečarki nije osjetljiva na trajanje dužine dana, odnosno osvjetljenja. Tolerantna je prema bolestima, a posebice prema bolestima korijenovog sustava.

BISALTA

Sorta je proizvedena 1991. godine križanjem između sorti *Dana* x *Tribute*. Nakon istraživanja u pokusnim voćnjacima puštena je u komercijalnu proizvodnju

1999. godine. Ima srednje brz porast, a srednje je bujnosti sa širokim habitusom busena, koji je srednje obrastao lišćem. Lišće je srednje veliko do veliko, eliptično-okruglasta oblika, a tupo nazubljeno, tamno zelene boje, osrednje svjetlucavo i bez palistića. Cvijetovi dolaze iznad lišća. Vjenčić je sastavljen od 5-8 okruglastih latica. Plod je srednje veličine (prosječna masa iznosi 15,3 g) srolikog pravilnog oblika, s naglašenom svjetlucavom crveno-narančastom bojom. Meso je crveno, srednje je konzistence, slatko, kiselkasato i vrlo aromatično. Sorta je prikladna za sjeverna i brdska područja, kao sorta za hobiste. Tolerantna je ili slabo osjetljiva prema pepelnici i bakteriozi (*Xanthomonas fragariae*). Osjetljiva je na antraknozu (*Colletotrichum acutatum*) i alternariu (*Alternaria alternata*). Sorta je uzastopne cvatnje pa joj plodovi dozrijevaju od proljeća do jeseni.

DARSELECT

Nova je vrlo kvalitetna francuska sorta dobivena 2001. godine križanjem sorti *Parker x Elsanta*. U Italiji je uvrštena kao prvorazredna sorta u sortnu listu A za sjeverno područje i dozrijevanje tijekom jeseni. Preferira srednje teška tla, koja dobro gospodare vlagom. Ne podnosi vlažna staništa, jer je relativno osjetljiva prema gljivičnim bolestima. Plod je velik, stožasto okruglasta oblika, a lijepo svjetlucavo crvene boje. Meso je svijetlo crveno, osrednje čvrsto, više slatko-kiselkasta okusa, aromatično. Dozrijeva od 2. do 4. tjedna svibnja.

Otporna je prema lisnim ušima i phytophthori.

DEMETRA

Sorta je dobivena križanjem španjolske sorte Tudla i kalifornijske sorte Irvine. Proizvedena je 1991., a nakon provjere je puštena u proizvodnju 2003. godine. Odlikuje se srednje bujnim rastom i prelaznim habitusom busena, a vrlo obilnom

rodnošću. Lišće je tamno-zeleno, svijetlucavo, srednje veliko, eliptično-okruglasta oblika, tupo nazubljeno. Cvate vrlo rano (5 dana prije Tudle). Cvijetovi su na cvatnim stapkama koje su uzdignute iznad lišća. Cvijetovi sadrže 5 do 8 okruglastih latica. Plod je velik (prosječne mase 20.6 g), pravilnog izduženo stožastog oblika. Meso je crveno-narančaste boje, srednje slatko, srednje kiselo i srednje aromatično, a vrlo konzistentno (583 g). Vrlo rano dozrijeva (7 dana prije Tudle). U usporedbi sa sortom Tudla možemo reći da je Demetra puno rodnija, ali joj meso sadži nešto manje kiseline. Demetra je vrlo prikladna za južna topla područja. Interesantna je zbog obilne rodnosti i lijepog izgleda ploda. Tolerantna je prema bolestima korijenova sustava, a osjetljiva prema antraknosi (*Colletotrichum acutatum*), alternariji (*Alternaria alternata*) i bakteriozi (*Xanthomonas fragariae*). Uz dobru zaštitu ova sorta ima prednost ispred sorte Tudle.

ELSANTA

Sorta je dobivena u Nizozemskoj križanjem sorti *Gorella* x *Holliday*. Bujnog je rasta s raširenim busenima i velikim svjetlozelenim listovima. Dobro rodi. Plod je vrlo velik, pravilnog stožasto-okruglasta oblika, a lagano se odvaja pa je učinak berbe dobar. Meso je narančasto-crveno, a središnji dio, koji nazivamo srce, bijelo zelenkast. Inače je dosta čvrsto, finog osvježavajućeg slatko-kiselkasta okusa i ugodne arome. Sorta je dosta osjetljiva prema

niskim temperaturama i velikom broju gljivičnih oboljenja kao što su: pepelnica (*Oidium*), siva trulež (*Botrytis*) i bolesti korijenova sustava. Zbog izvrsne kakvoće plodova zadržana je u uzgoju, ali je potreban poseban oprez zbog osjetljivosti na bolesti korijenove mreže. Stoga je treba uzgajati na tlima lakšeg teksturnog sastava, koja su fumigirana.

GORELLA

Nizozemska je sorta proizvedena 1978. godine križanjem sorti *Juspa* x hibrid *USA3763*. Dugo je

bila najproširenija sorta u Europi, a i danas se još zadržala u dosta velikoj mjeri. Sorta je bujnog rasta s malim listovima. Vrlo dobro rodi. Plodovi dozrijevaju u drugoj polovici svibnja. Plod je velik okruglasta oblika. Samo su plodovi prve berbe nepravilnog oblika. Boja površine ploda je intenzivno svjetlocave svijetlocrvene boje. Meso je svijetlocrveno, srednje čvrsto slatko-kiselkasta okusa i ugodne arome. Plodovi dobro podnose transport. Relativno je otporna prema bolestima.

IDEA

Jedina je sorta čiji plodovi kasno dozrijevaju, a najkasnije od svih sorti (8 do 10 dana poslije sorte Addie) koje su prikladne za sjeverno uzgojno područje. Vrlo je prikladna za uzgoj na otvorenom polju. Odlika je bujnog rasta s velikim sjajnim svjetlozelenim okruglastim oštro nazubljenim listovima, a vrlo obilno rodi. Plod je srednje velik okruglasto-stožasta oblika. Katkada ima dosta

plodova koji nisu pravilnog oblika, što joj se uzima za manu. Površina ploda je svjetlocava crveno-narančaste boje. Treba naglasiti da plodovi koji kasnije dozrijevaju zadrže svijetlu boju, što nije slučaj kod nekih drugih sorti koje u isto vrijeme dozrijevaju. Naime, kod sorti kasnijeg dozrijevanja često su plodovi manje privlačne zagasitocrvene boje. Meso je konzistentno, crveno-narančasto ugodnog slatko-kiselkasta okusa. Plodovi se mogu dobro čuvati u hladnjači. Odlika je osjetljiva na pepelnicu, a otporna prema bolestima korijenovog sustava, pa se može uzgajati na tlu gdje nije provedena fumigacija.

MARMOLADA

Odlika je srednje bujnog rasta i obilne rodnosti. Plodovi dozrijevaju srednje kasno (6 do 7 dana iza sorte Addie ili 5 dana poslije sorte Gorella, odnosno prema našim istraživanjima u sjevernom području dozrijeva oko 1. lipnja.).

Selekcionirana je u Italiji, gdje je puštena u proizvodnju 1989. godine. Još danas se ova kvalitetna sorta puno uzgaja. Pokazala se kao vrlo dobra sorta za južno i sjeverno uzgojno područje u Hrvatskoj. Posebice je pogodna za uzgoj u zatvorenom prostoru, tj. u tunelima

pod plastikom. Lišće je srednje veliko okruglasta oblika, tamnozeleno boje. Razvija puno cvjetova koji se uzdižu iznad lišća. Cvijet ima veliki vjenčić, a razvija puno polena. Plod je srednje velik pravilnog oblika izduženog stošca. Površina dozrelog ploda je svijetlucave intenzivno crvene boje. Meso je svijetlucavo, konzistentno, slatko-kiselkasta okusa i ugodne arome. Osjetljiva je na pepelnicu (*Oidium*), pjegavost lišća, a u vrlo gustom sklopu i na sivu trulež (*Botrytis*).

MAYA

Nova je kvalitetna sorta prikladna za različite ekologijske uvjete, a najbolje joj odgovaraju umjereno topli i umjereno vlažni položaji. Odlikuje se bujnim rastom i visokom rodnošću. Plodovi su veliki, oblika izduženog stošca, a u vrhu zaobljeni. Dobro podnosi transport i manipulaciju. Površina je svjetlucave crvene boje. Meso je čvrsto i dobrih organoleptičkih karakteristika. Cvate srednje rano, a također i plodovi dozrijevaju srednje rano. Katkada se u prvoj berbi pojavljuju u manjoj mjeri deformirani plodovi.

MISS

Ova je sorta vrlo cijenjena u susjednoj Italiji i to prvenstveno za uzgoj u zatvorenom prostoru, dok je manje interesantna za uzgoj na otvorenom polju zbog velike osjetljivosti plodova prema bolestima. Dozrijeva rano. Plod je velik do vrlo velik izduženog oblika poput stošca. A pri vrhu je malo uploštena. Površina ploda je crveno-narančaste boje, vrlo sjajna. Dobro se duže čuva u hladnjači. Meso je konzistentno, svijetlocrveno, slatko dobra

okusa. Preferira svježa tla na kojima je provedena fumigacija, jer joj je korijenov sustav vrlo osjetljiv prema gljivičnim oboljenjima.

ONDA

Sorta je kratkog dana, a proizveo ju je 1991. godine W. Faedi križanjem jednog od hibrida i sorte Marmolada. Odlikuje se srednjom brzinom rasta i srednjom bujnošću, a prelaznim habitusom busena. Srednje je produktivna. Lišće je svijetlozelene boje, srednje veličnine, eliptično-okruglasta oblika, a oštro nazubljeno. Cvate kasno (4 dana poslije Marmolade), pa može izbjeći štete od kasnih mrazeva. Cvjetovi su sa 5 do 8 okruglastih latica, a dolaze na stapkama, koje su uzdignute iznad lišća. Plod je vrlo

velik (prosječne mase 27,7 g), nešto malo nepravilnog klinasta oblika, briljantno crvene boje. Ako se želi dobiti vrlo krupne plodove tada treba provesti raniju sadnju (oko 25 srpnja). Čaška se lagano odvaja od ploda. Meso je vrlo čvrsto, odnosno

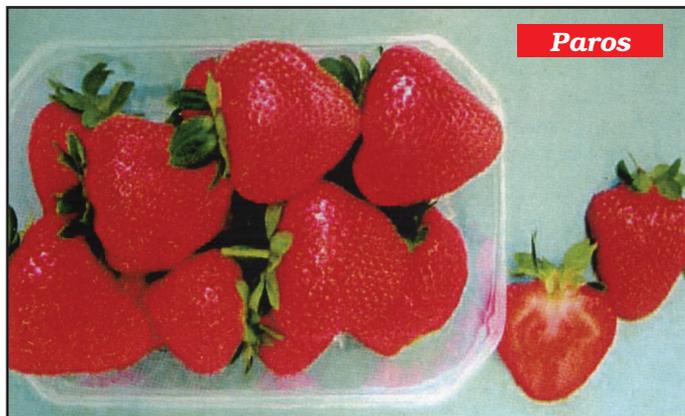
konzistentno, crvene boje, srednje aromatično, sa nižom koncentracijom šećera i kiseline. Plodovi dozrijevaju jedan dan prije sorte Marmolada, a 5 do 6 dana poslije sorte Addie. Osim toga plodovi dobro podnose transport i čuvanje u hladnjači. Sorta je tolerantna prema bolestima korijenovog sustava, bakteriozi (*Xanthomonas fragariae*), alternariji, (*Alternaria alternata*) i antraknosi (*Colletotrichum acutatum*). U usporedbi sa sortom Marmolada daje nešto niži prirodu. Prikladna je za sjeverno kontinentalno područje na otvorenom, tj. polju i u zatvorenom prostoru. Može se uzgajati i na tlima na kojima nije provedena fumigacija. Alternativa je za sortu Marmoladi ili Ideau.

PAJARO

Dobro je poznata i proširena američka sorta srednje bujnosti i obilne rodnosti. Buseni nakon sadnje vrlo brzo rastu. Cvate vrlo kasno, pa često izbjegne štete od mraza. Nakon prve cvatnje slijedi druga u razmaku od 20 dana.

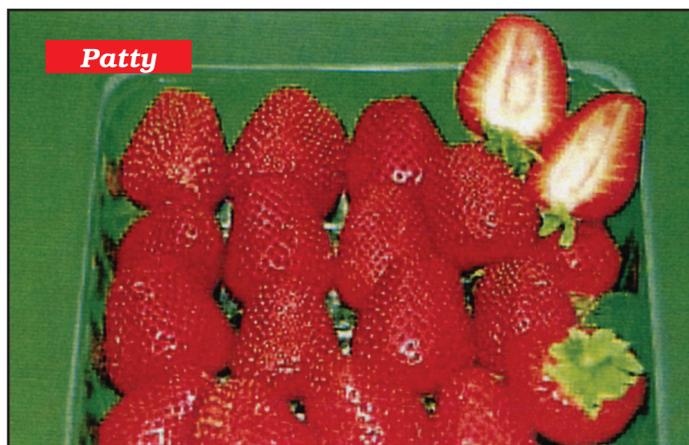
Plodovi su veliki pravilnog oblika stošca ili izduženog stošca. Površina ploda je lijepe jednolično crvene boje. Meso je crveno-narančaste boje, a prema sredini postaje svijetlije tako da je sredina ploda bijela. Vrlo je čvrsto, sočno slatkokiselkasta okusa i ugodne arome. Plodovi dozrijevaju kasno. Preporuča se za mediteransko uzgojno područje.

PAROS

Sorta je srednje bujnog rasta, dobro razgranata, a vrlo obilno rodi. Prikladna je za mediteransko uzgojno područje. Plodovi dozrijevaju srednje rano. Plod je velik ili vrlo velik (prosječne mase 31,2 g) u obliku izduženog stošca. Jedan dio plodova ima

oblik stošca koji je relativno okruglast, tj. manje su izduženi. Površina ploda je sjano crveno-narančaste boje. Meso je čvrsto, briljantno crvene boje, aromatično i srednje kvalitete. Tolerantna je prema bolestima korijenove mreže, a osjetljiva na antraknosu (*Colletotrichum acutatum*), alternariju (*Alternaria alternata*) i bakteriozu (*Xanthomonas fragariae*). Rodnija je od sorte Pajaro.

PATTY

Talijanska je sorta kratkog dana, a proizvedena 1991. godine križanjem američke sorte Honeoye sa sortom Marmolada. U komercijalnu proizvodnju puštena je 1999. godine. Prikladna je za uzgoj u sjevernim proizvodnim područjima i na tlima koja nisu fumigirana. Razvija

srednje bujne busene prelaznog habitusa rasta. Lišće je tamnozeleno, eliptično okruglasta oblika, tupo nazubljeno, s kratkim palistićima. Cvate kasno (2 dana poslije Marmolade), a cvjetovi su s 5 do 8 latica okruglasta oblika. Razvijeni su na inflorescencama u visini lišća. Plod je srednje velik (prosječna masa iznosi 26,3 g), jednoličnog valjkasta oblika, vrlo svijetlocrvene intenzivne crvene boje. Čaška se teško odvaja od ploda. Meso je srednje čvrsto, svijetlocrveno, srednje kakvoće. Dozrijeva 2 dana prije sorte Marmolada. Po rodnosti zaostaje nešto malo iza Marmolade. Osjetljiva je prema bakteriozi (*Xanthomonas fragariae*), i antracnosi (*Colletotrichum acutatum*), a tolerantna prema alternariji (*Alternaria alternata*).

QUEEN ELISA

Dobivena je križanjem sorti *Lateglow* x *Seneca* na institutu u Forliu i to 1996. godine. Nakon sustavnog praćenja i ocjene puštena je u proizvodnju 2003. godine. Sorta je srednje bujnog rasta s prelaznim habitusom busena obraslim srednje velikim svijetlozelenim listovima, koji su svijetlocrveni, a eliptično-okruglasta oblika i na rubovima oštro nazubljeni. Uz listove dolaze kratki palistići. Cvate rano (1 dan prije sorte Miss), a cvjetovi su srednje maleni na stapkama u istoj visini kao i lišće. Ovo je vrlo rodna sorta koja u usporedbi sa sortom Miss (koja istovremeno dozrijeva) daje za oko 25 % veći prirod). Plod je srednje veličine (prosječna

masa ploda iznosi 20,8 g), stožasta ili stožasto-okruglasta oblika. Površina ploda je crvena i vrlo svijetlucava.

Meso je čvrsto, sa srednje razvijenim s r e d i š n j i m dijelom, lijepe je svijetlocrvene boje, vrlo slatko, umjereno kiselkasto i ugodno aromatično.

Sorta je prikladna za uzgoj u sjevernim kontinentalnim područjima. Uzgajana na otvorenom polju pokazuje malu osjetljivost sparm alternariji (*Alternaria alternata*), antraknosi (*Colletotrichum acutatum*) i bakterioze (*Xanthomonas fragariae*).

RAURICA CIVKA

Talijanska je sorta bujnog rasta, a poluspravnog habitusa busena. Odlikuje se vrlo visokom rodnošću. Puštena je u proizvodnju 2000. godine. Sorta je prikladna za sjeverna, a posebice brdsko-planinska područja. Ima velike cvijetove koji dolaze na cvatnim osima na istoj visini kao i lišće. Plod je velik pravilnog oblika stošca.

Površina ploda je intenzivno crvene boje, lijepo svijetlucava. Meso je čvrsto, crvene boje i dobrih organoleptičkih karakteristika. Plodovi dozrijevaju vrlo kasno.

ROXANA

Proizvedena je kao sorta kratkog dana u Italiji, gdje je prvi puta puštena u komercijalnu proizvodnju 2000. godine. Odlikuje se vrlo bujnim rastom sa širokim

busenima. Vrlo dobro rodi. Cvate kasno, a cvjetovi su veliki i smješteni ispod lišća. Dozrijeva kasno. Plod je velik, pravilna valjkasta oblika, intenzivno crvene boje, dosta svijetlucav. Sorta je vrlo interesantna za sjeverna uzgojna područja, zbog obline rodosti, veličine, oblika ploda i lijepog izgleda ploda. U uvjetima znatnijeg kolebanja temperatura plodovi budu zagasito crveni. Sorta je tolerantna prema gljivičnim bolestima (*Alternaria alternata*, *Colletotrichum acutatum*, *Oidium* i druge).

RUBEA

Sorta je dobivena križanjem sorti *Chandler* x (*Floridabelle* x *Pajaro*). Odlikuje se srednje bujnim ujednačenim rastom s prelaznim habitusom busena, a lišće je tamnozeleno boje, eliptično okruglastog oblika s nazubljenom plojkom.

Daje dobar urod (veći od sorte *Tudla*). Prikladna je za uzgoj u južnim toplim predjelima. Vrlo

rano cvate, a cvjetovi nadvisuju lišće. Plodovi joj vrlo rano dozrijevaju. Daje velike plodove (prosječne mase 20,8 g), pravilnog oblika stošca. Površina ploda je crvenkasto-narančasta, vrlo svijetlucava. Meso je crveno-narančasto, srednje čvrsto, srednje slatko-kiselkasto i srednje aromatično. Sadrži veće količine C vitamina. Plodovi dozrijevaju 4 dana poslije sorte *Tudla*. *Rubea* je dosta osjetljiva prema alternariji (*Alternaria alternata*), antraknosi (*Colletotrichum acutatum*) i bakteriozi (*Xanthomonas fragariae*).

SEASCAPE

Kalifornijska je sorta dobivena križanjem između sorti *Seva* x *Douglas*. Indiferentna je na trajanje fotoperioda. Prikladna je za uzgoj u toplijim južnim i sjevernim područjima i to na otvorenom polju. U sjevernim predjelima Italije proširena je radi roda tijekom jeseni, a u sjevernim predplaninskim i brdovitim terenima kao sorta radi roda tijekom ljeta. Sorta je bujnog rasta i srednje rodnosti. Ima duge inflorescence. Plod je srednje velik, ali ne uvijek, pravilna stožasto-okruglasta oblika. Površina ploda je lijepe

intenzivne crvene boje, ali ne i dovoljno svijetlacava. Meso je čvrsto, svijetlo crveno, umjereno slatko-kiselkasto. Prva berba počinje rano.

TETHIS

Talijanska je odlika vrlo bujnog i uspravnog rasta. Rodi vrlo obilno. Preporuča se za mediteransko uzgojno područje, a pokazala se kao dobra i u sjevernim područjima.

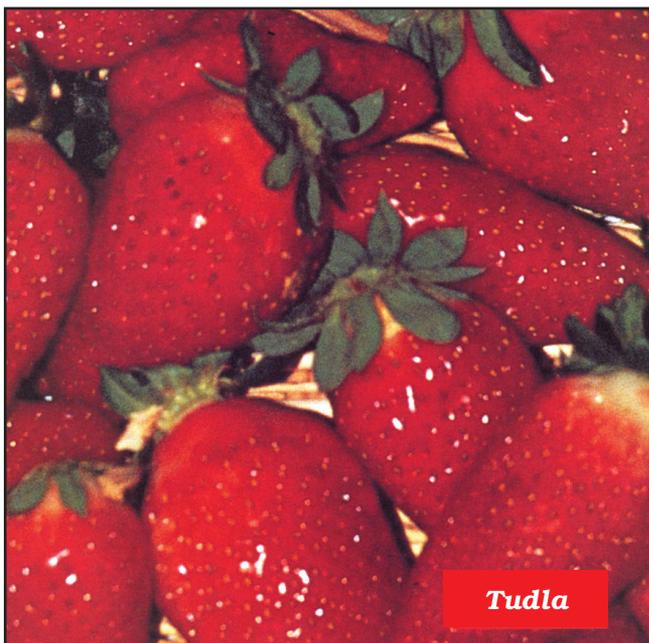

Plodovi su veliki, pravilnog oblika stošca.

Površina ploda je vrlo svijetlacava intenzivno crvene boje. Meso je konzistentno, crveno, dobrih organoleptički osobina. Dozrijeva srednje rano, a plodovi dobro podnose transport. Sorta je vrlo osjetljiva prema antraknosi (*Colletotrichum acutatum*).

TUDLA

Sorta je prikladna za topla južna područja, gdje vrlo rano dozrijeva. Odlikuje se srednje bujnim rastom i vrlo dobrom rodnošću. Plod joj je velik, djelomično spljošten sa zatupljenim vrhom. Površina ploda je crvene boje s lijepo izraženom sjvetlucavošću. Meso je čvrsto, slatko, blago kiselkastog okusa i vrlo aromatično. Plodovi dobro podnose transport i manipulaciju. Tamo gdje je često kolebanje temperature plodovi nemaju jednoličnu

boju, već su pojedini zagasitocrveni. Za uzgoj nisu prikladni položaji gdje dugo traje zahlađenje u periodu zimskog mirovanja, jer u tom slučaju lošije rodi.

Prof. Sc.D. Ivo Miljković

professional paper

MORE IMPORTANT STRAWBERRY SORTS

Summary

*Every year strawberry selectors give us more and more new sorts valuable in economic terms. The selection of strawberries is very active in California, Italy, France, Netherlands, Germany and Czech Republic, and it is directed not only to the production of new sorts that are rich in fruits and give superb quality, but also to the resistance to illnesses and pest, and to the conditions of production space, which include relation to the photo period and also resistance to coldness and dryness. In horticulture the sorts of strawberries are rapidly changed, since old sorts give way to new selections. What we want to emphasize here is that the sort of strawberries in terms of photoperiod can be divided into short-day sorts, long-day sorts and sorts indifferent to the duration of the day, i.e. of the lighting. Then, sorts can be divided into those that throughout a year bear fruits only once, and those that give fruits more times a year - from May to autumn; and creeping strawberries, that are relatively insignificant. When it comes to the time of ripening, strawberries can be divided into: very early, early, medium early and late sorts. In the growing of strawberries a large number of sorts has been spread. Sort lists for strawberries are often altered. The sorts that are most common in growing are the following: **Addie, Adria, Alba, Aromas, Bisalta, Darselect, Demetra, Elsanta, Gorella, Iddea, Marmolada, Maya, Miss, Onda, Pajaro, Paros, Patty, Queen Elisa, Raurica, Rubea, Roxana, Seascape, Tethis and Tudla.***

Here we are presenting, for the first time in Croatia, the description of the latest strawberry sorts, that have been subject to testings in fruit institutes in Italy, and the results of that study were published in 2003.

*Those are the sorts: **Adria, Aromas, Bisalta, Darselect, Demetra, Maya, Patty, Rubea, Rubea, Roxana and Seascape.** Of all the sorts described in this article only **Aromas, Bisalta and Seascape** bear fruit more times a year. All the others bear fruit only once a year.*